

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoCsp/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119201404
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119201404.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, XXX XX A., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, na ul. Sov. hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho č. 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.217,56 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 21. októbra 2019 č.k. 20Csp/11/2019-63 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 500 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ust. § § 1 odsek 1, § 3 odsek 3, odsek 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18.1.2019 si žalobca uplatnil voči žalovanému právo na primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.217,56 eura. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15C/1/2015 sa domáhal zdržania sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. V tomto konaní bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný, rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 16.3.2017, sp. zn. 15C/1/2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 20.2.2018, sp. zn. 16Co/37/2017, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 22.3.2018. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: „19. V predmetnej veci žalobca okrem podpisu Zmluvy o revolvingovom úvere podpísal aj Dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorenú v zmysle ust. § 551 OZ, podľa ktorej súhlasil, aby mu boli vykonávané zrážky zo mzdy, a to vo výške mesačnej splátky k v tom čase neexistujúcemu, možnému dlhu v budúcnosti a zároveň súhlasil, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti Zmluvy

o úvere. Samotná Zmluva o úvere je typickou, štandardnou, formulárovou zmluvou spotrebiteľskou v zmysle definície v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež v zmysle „lex specialis“ zák. č. 258/2001 Z.z.. 20. Zmluvné podmienky dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve sa môžu odchyliť od podmienok upravených v Občianskom zákonníku len v prospech spotrebiteľa. Akákoľvek dohoda v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zhoršuje postavenie spotrebiteľa, alebo ktorou sa spotrebiteľ vopred vzdáva svojich práv, nie je možná. Spotrebiteľské zmluvy by mali byť vyvážené a nemôžeme akceptovať, aby spotrebiteľ mal menej práv ako dodávateľ. 21. Z obsahu listinných dôkazov mal súd za preukázané aké mylné informácie poskytoval veriteľ dlžníkovi o výške jeho dlhu, pričom žalobca má nepochybne právo vedieť aká je výška jeho dlhu. Z uvedeného je tiež zrejmé, ako ľahko je inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy zneužívateľný a umožňuje veriteľovi bez súdnej kontroly vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti. Z uvedeného dôvodu ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 OZ. 22. Podľa § 34 OZ, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. 23. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. 24. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. 25. Ďalej súd poukazuje aj na zrejmy nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle žalobcu s Dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá v texte odkazuje na ust. § 551 OZ, pričom obsah citovaného paragrafu v zmluve chýba, čo pre laika nemusí byť dostatočne zrejmé a navyše, veľkosť písma v zmluve je tak malá, že nepochybne odrádza a vôbec znemožňuje preštudovanie zmluvy. Žalovaný navyše ani nepostupoval s odbornou starostlivosťou, ktorá sa pri poskytovateľoch služieb očakáva a jeho praktiky je možné považovať za nekalé v zmysle Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993, ako aj z ust. § 52 a nasl. OZ, teda nemôže požívať právnu ochranu. Dohoda o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. Q. je v zmysle ust. §§ 34,37 ods. 1, 39 OZ neplatným právnym úkonom. Okrem toho, že sa musí jednať o slobodný, vážny prejav vôle, čo v prejednávanej veci minimálne zo strany žalobcu nebolo, keďže prostredníctvom formulárovej zmluvy mu bol vnútený právny úkon, na uzavretie ktorého nemal záujem, dohoda vykazuje aj iné zákonné nedostatky. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky a o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti v Dohode o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.12.2007 nepochybne chýbajú. Dohoda neobsahuje predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku, vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky, prípadne zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne jeho ďalšie pohľadávky voči žalobcovi, ktoré do budúcnosti vyplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov je neurčité a preto je aj neplatné. V čase uzatvárania Dohoda o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy je len formulárovou zmluvou, nie individuálne dojednanou a spôsobujúcou značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa a pri uzatváraní dohody dlžník nebol nijakým spôsobom poučený o následkoch uzavretia Dohody o zrážkach zo mzdy, hoci je uvedený postup osobitne dôležitý v prípade spotrebiteľských zmlúv. Opak žalovaným v konaní preukázaný nebol. Zhodnotiac vyššie uvedené považoval súd žalobu v celom rozsahu za dôvodnú a tejto vyhovel.“ Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv. Svoje práva musel brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, došlo k splneniu hypotézy právnej normy. Žalovaný listom zo dňa 1.8.2012 požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy v celkovej výške 2 435,13 eura, a to aj napriek tomu, že mu v tom čase na predmetný úver zaplatil sumu v celkovej výške 2.905,11 eura, t.j. istinu úveru už žalovanému zaplatil. Primerané finančné zadostučinenie si preto uplatňuje vo výške 1.217,56 eura, čo predstavuje polovicu sumy, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor, formou zrážok zo mzdy obohatiť.

4. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení uviedol, z formulácie ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa prvej vety (domáhanie sa ochrany svojho práva). Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy úvaha o vzniku nároku na finančné zadostučinenie. Ako však uvádza v rozsudku sp. zn. 14Co91/2012 Krajský súd v Prešove, s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Poskytovanie

právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené, čo teda znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, celej odplaty za úver alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu završenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 15C/1/2015 bolo rozhodnuté o povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy na základe všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, a nie na základe porušenia ustanovení určených na ochranu spotrebiteľa. Z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. nevyplýva, že nárok na finančné zadosťučinenie vzniká okamihom úspešnosti žaloby podanej spotrebiteľom, ale výlučne len vtedy, ak spotrebiteľ súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému (porušeniu) sa finančné zadosťučinenie uplatňuje. Žalobca v podanej žalobe neoznačil žiadnu skutočnosť a ani dôkaz, v zmysle ktorého by žalovaný pri predložení žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy konal s cieľom získať bezdôvodné obohatenie. Z obsahu žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy vyplýva, že sa žiada ich vykonávanie pre účely uspokojenia záväzkov žalobcu, a nie pre účely, ktoré by boli spojené s takými skutočnosťami, v ktorých by išlo o bezdôvodné obohatenie. Tvrdenie žalobcu by bolo pravdivé len v prípade, ak ku dňu 01.08. 2012 by bolo právoplatne ustálené, že žalovaný voči žalobcovi nemá žiadny nárok, teda že žiada o vykonávanie zrážok pre nejestvujúci nárok. Domnienka prezentovaná žalobcom o tom, že žalovaný sa chcel obohatiť, nemá opodstatnenie v žiadnej preukázanej skutočnosti.

5. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného nevyjadril.

6. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, podľa ktorého Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 16.3.2017, sp. zn. 15C/1/2015, uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 10.12.2007. Súd v rozhodnutí uviedol, že z obsahu listinných dôkazov mal za preukázané aké mylné informácie poskytoval veriteľ dlžníkovi o výške jeho dlhu, pričom žalobca má nepochybne právo vedieť aká je výška jeho dlhu. Z uvedeného je tiež zrejmé, ako ľahko je inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy zneužiteľný a umožňuje veriteľovi bez súdnej kontroly vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti. Z uvedeného dôvodu ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 OZ. Ďalej súd dospel k záveru o nedostatku slobodnej, určitej a vážnej vôle žalobcu s Dohodou o zrážkach zo mzdy.

7. Krajský súd v Prešove vyššie uvedený rozsudok potvrdil. V rozhodnutí uviedol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 odsek 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 odsek 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednaní. Ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Základným predpokladom vzniku právneho úkonu je teda existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Z uzatvorenej dohody žiadne podstatné informácie o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nevyplývajú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve zo zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu alebo inej objektívnej

inštitúcie je relevantné ex offa súde preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

8. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že zrážky, ktoré mu boli vykonávané ho dosť obťažovali, nakoľko mu sťahovali 148,- eur, pričom mu zo mzdy ostalo už iba 480-500 eur. Nevedel sa ďalej pohnúť. Musel z tohto dôvodu bývať u mamy. Žalovaný si zároveň najal ľudí, ktorí mu dva krát alebo tri krát do týždňa telefonovali, kedy to zaplatí. Zároveň telefonovali aj jeho mame a dokonca aj babke. Ďalej uviedol, že uhradil celú istinu a zároveň mu bolo ešte navyše stiahnutých cca 3.400,- eur.

9. Z predloženého prehľadu platieb vyplýva, že žalobca pred použitím dohody o zrážkach zo mzdy uhradil žalovanému sumu 2.905,11 eura a zrážky mu boli vykonané v celkovej sume 2.435,13 eur. Z predloženej zmluvy o úvere vyplýva, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 2.456,35 eura (74.000,- Sk). Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 27.11.2017, sp. zn. 19C/522015 v spojení s Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.11.2018, sp. zn. 23Co/36/2018 súdy posúdili úver ako bezúročný, keďže odplata bola za úžerná, v rozpore s dobrými mravmi a uložili žalovanému povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 2.883,89 eura.

10. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Medzi stranami nebolo sporné, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 16.3.2017, sp. zn. 15C/1/2015, uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 10.12.2007. Krajský súd v Prešove uvedené rozhodnutie potvrdil. V predmetnej veci si žalobca uplatnil nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.217,56 eura v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade porušením práva a povinnosti žalovaným je to, že žalovaný ako dodávateľ do zmluvy o úvere zakomponoval dohodu o zrážkach zo mzdy, následne si u zamestnávateľa žalobcu uplatnil zrážky zo mzdy, pričom súdy dospeli k záveru o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky a taktiež o nedostatku slobodnej, určitej a vážnej vôle žalobcu s dohodou o zrážkach zo mzdy. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu na zmluvu bez neprijateľných zmluvných podmienok a žalobca sa úspešne domohol uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobcovi priznané primerané finančné zadostučinenie.

12. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia tak pre žalobcu bude primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- eur. Túto sumu považoval súd za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Priznané finančné zadostučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcovi, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Súd pritom zobral do úvahy aj to, že zmluva o revolvingovom úvere bola rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 27.11.2017, sp. zn. 19C/522015 v spojení s Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.11.2018, sp. zn. 23Co/36/2018 posúdená ako bezúročná, pričom žalobca pred začatím vykonávania zrážok zo mzdy uhradil žalovanému celú poskytnutú istinu. Následnými zrážkami zo mzdy vo výške 148,34 eura vznikalo u žalovanému bezdôvodné obohatenie, pričom žalobcovi zo mzdy podľa jeho vyjadrenia zostávalo 480-500 eur a teda sumu 148,34 eura mohol žalobca použiť na uspokojenie svojich životných potrieb.

13. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

14. Proti výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 500,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a proti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba žalobkyne bola zamietnutá. Ako dôvod uviedol, že rozhodnutie je nepreskúmateľné a to pokiaľ ide o výšku priznaného nároku a tiež aj pokiaľ ide o základ priznaného nároku. Súdom priznané finančné zadostučinenie nebolo podľa obsahu a odôvodnenia rozsudku preukázané v konkrétnych skutkových okolnostiach, argumentačne nie je podložené a v rozsudku takým spôsobom a v rozsahu, ktorý by zodpovedal požiadavkám na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle ust. § 220 C.s.p.

15. Odvolanie proti výroku o trovách konania odôvodnil tým, že napáda výrok vo veci samej a aj tým, že ani po ponechaní výroku I. v platnosti je vzhľadom na priebeh konania a skutkové okolnosti v rozpore s účelom sporového konania priznanie náhrady trov konania žalobcovi. Žalobca nepredložil súdu žiadne dôvody a dôkazy na ich preukázanie v tom smere, aby splnil povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť ohľadne požadovaného nároku. Podaná žaloba, čo do obsahu a uvádzaných tvrdení, neobsahovala žiadne konkrétne skutočnosti a dôvody na preukázanie požadovaného nároku. Za týchto skutkových okolností preto nie je na mieste aplikovať princíp, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu a že danosť nároku bola preukázaná.

16. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

17. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

18. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

19. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadostučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

20. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

21. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože

toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

22. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

23. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

24. Vo veci 15C/1/2015 Okresného súdu Prešov sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Vo vzťahu k takto uplatnenému nároku mal žalobca v konaní plný úspech. Stalo sa tak z dôvodu absolútnej neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Okrem uvedeného sa poukázalo na viaceré nedostatky uzatvorenej zmluvy o úvere. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 27.11.2017 sp.zn. 19C/52/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.11.2018 sp.zn. 23Co/36/2018 súdy posúdili úver zo Zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 2.456,35 eur, ako bezúročný, keďže odplata za úver bola vyhodnotená ako úžerná, v rozpore s dobrými mravmi a uložili žalovanému vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 2.883,89 eur. Právoplatným ukončením konania vo veci 15C/1/2015 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 16.01.2019, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

25. Žalobca si bez akejkoľvek pochybnosti v inom súdnom konaní úspešne uplatnil uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy.

26. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola prívodená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Napriek neplatnej dohode o zrážkach zo mzdy, žalovaný túto dohodu použil a požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, aj keď úver bol rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 27.11.2017 sp.zn. 19C/52/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.11.2018 sp.zn. 23Co/36/2018 posúdený ako bezúročný a bezpoplatkový, pričom pred začatím vykonávania zrážok zo mzdy žalobca uhradil žalovanému istinu. Takéto konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak ako konanie odporujúce dobrým mravom. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Žalobca taktiež aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15C/1/2015, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, bol dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty a to až do právoplatného skončenia konania vo veci 15C/1/2015 Okresného súdu Prešov. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý naformuloval neplatnú dohodu o zrážkach zo mzdy a snažil sa ju použiť na výkon zrážok zo mzdy prostredníctvom zamestnávateľa žalobcu, a to v situácii, keď žalobca vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru istinu úveru už žalovanému uhradil.

27. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur, tak ako to priznal súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcovi, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

28. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).